

Τίτλος μαθήματος	Ενδυνάμωση των Πολιτών και ικανότητες στην Εκπαίδευση για Αειφόρο Ανάπτυξη				
Κωδικός μαθήματος	DLSESC503				
Κατηγορία μαθήματος	Υποχρεωτικό				
Επίπεδο	Μεταπτυχιακό				
Έτος/ Εξάμηνο	A εξάμηνο				
Όνομα διδάσκοντα/ ουσας	Αραβέλλα Ζαχαρίου Χρυσάνθη Κάζη Γεωργία Λιαράκου				
ECTS	10	Διαλέξεις / Βδομάδα	-	Εργαστήριο / Βδομάδα	-
Σκοπός και στόχοι μαθήματος	<p>Η εισαγωγή των φοιτητών/τριών σε βασικά ζητήματα που αφορούν τη διδασκαλία των θεμάτων της Αειφόρου Ανάπτυξης (ΑΑ) στην εκπαιδευτική διαδικασία, με έμφαση στην διδασκαλία με γνώμονα τις ικανότητες για την Εκπαίδευση για την Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΕΑ), ως μέσου για την ενίσχυση της ενεργούς πολιτότητας στα σχετικά θέματα.</p> <p>Ειδικότερα επιδιώκεται:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Η ενημέρωση των φοιτητών/τριών για τις αρχές, τα χαρακτηριστικά της ΕΑΑ και τους τρόπους ενσωμάτωσης των ζητημάτων ΑΑ στην εκπαιδευτική διαδικασία. • Η κριτική εξέταση της ΕΑΑ ως μετασχηματιστικής εκπαίδευσης • Η εξοικείωση των φοιτητών/τριών με τις τεχνικές και τις μεθόδους που σχετίζονται με τα διδασκαλία των ζητημάτων ΑΑ. • Η γνωριμία με βασικά ζητήματα και έννοιες σε σχέση με τις ικανότητες και την ΕΑΑ. • Η κατανόηση της έννοιας της ολιστικής προσέγγισης στην ΕΑΑ και η σημασία της μετάβασης σε διδακτικά σχήματα βασισμένα στις ικανότητες για την ΕΑΑ. 				

	<ul style="list-style-type: none"> • Η εξοικείωση με το πλαίσιο οργάνωσης της μαθησιακής πορείας, μέσα από την εφαρμογή των ικανοτήτων για την ΕΑΑ. • Η εξέταση της σχετικής αρθρογραφίας, που αφορά στο ρόλο και στη σημασία του ανασχεδιασμού της μαθησιακής πορείας, με γνώμονα τις ικανότητες για την ΕΑΑ, για διαμόρφωση ενεργών πολιτών. • Η χρήση των ικανοτήτων της ΕΑΑ για τη διδασκαλία των στόχων για την ΑΑ. • Η σύνδεση των ικανοτήτων για την ΕΑΑ με τα μαθήματα του αναλυτικού προγράμματος. • Η ανάπτυξη ικανοτήτων για την ΕΑΑ και ενθάρρυνση των εκπαιδευομένων να επανεξετάσουν με μετασχηματιστικό τρόπο τον προσωπικό τους ρόλο ως μέλη κάποιου οργανισμού και ως πολίτες.
<p>Μαθησιακά αποτελέσματα</p>	<p>Οι φοιτητές/τριες να είναι σε θέση:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Να συζητούν κριτικά την έννοια της Εκπαίδευσης για Αειφόρο Ανάπτυξη (ΕΑΑ) και τη σχέση της με τη μετασχηματιστική μάθηση. • Να γνωρίζουν τις διάφορες μορφές ενσωμάτωσης των 17 στόχων της ΑΑ στην εκπαιδευτική διαδικασία όπως αναλυτικό πρόγραμμα, εκπαιδευτικό πρόγραμμα, μέθοδος πρότζεκτ κ.α. • Να αξιοποιούν το μετασχηματιστικό χαρακτήρα της ΕΑΑ και να εφαρμόζουν διάφορες διδακτικές τεχνικές για τη διδασκαλία των στόχων της αειφόρου ανάπτυξης (SDGs). • Να ερμηνεύουν και να εξηγούν τις ικανότητες για την ΕΑΑ • Να συγκρίνουν τα διάφορα μοντέλα που έχουν αναπτυχθεί για τις ικανότητες και τη μάθηση στην ΕΑΑ. (change order) • Να συνδέουν τις ικανότητες για την ΕΑΑ με μαθησιακά αποτελέσματα και κατάλληλες δραστηριότητες. • Να αξιολογούν μαθήματα και προγράμματα ΕΑΑ και να τα αναδομούν με βάση τις ικανότητες για την ΕΑΑ. • Να εφαρμόζουν τις ικανότητες για την ΕΑΑ σε διάφορα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα (σχολείο, πεδία, μουσεία κ.λπ.)

	<ul style="list-style-type: none"> • Να αναλύουν άρθρα θεωρητικά και ερευνητικά σχετικά με την εφαρμογή των ικανοτήτων στη διδασκαλία και να συζητούν τα πορίσματά τους σε σχέση με αυτές. • Να σχεδιάζουν εκπαιδευτικές παρεμβάσεις σε σχέση με τους στόχους της αειφόρου ανάπτυξης, βάσει των ικανοτήτων για την ΕΑΑ. • Να αναλύουν και να συνδέουν την προσέγγιση της ΕΑΑ στο σύνολο των λειτουργιών ενός οργανισμού (whole institution approach) με τις ικανότητες για ΕΑΑ, για τη δημιουργία μετασχηματιστικών περιβαλλόντων μάθησης για τους Στόχους (SDGs). • Να αναλύουν κριτικά διάφορα παραδείγματα της προσέγγισης της ΕΑΑ στο σύνολο των λειτουργιών ενός οργανισμού (whole institution approach) σε σχέση με τις ικανότητες για την ΕΑΑ. • Να γίνουν φορείς αλλαγής για τους 17 στόχους της ΑΑ (SDGs) αξιοποιώντας καινοτόμες παιδαγωγικές προσεγγίσεις. 		
<p>Προ-απαιτούμενα</p>	<p>Όχι</p>	<p>Συν-απαιτούμενα</p>	<p>-</p>
<p>Περιεχόμενο μαθήματος</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Κριτική προσέγγιση στην έννοια της Εκπαίδευσης για Αειφόρο Ανάπτυξη και τη μετασχηματιστική της διάσταση. • Παρουσίαση, εξέταση και ανάλυση των βασικών ζητημάτων της Αειφόρου Ανάπτυξης (ΑΑ) και των τρόπων ενσωμάτωσης της στην εκπαιδευτική διαδικασία (αναλυτικό πρόγραμμα, μέθοδος πρότζεκτ, προγράμματα ΕΑΑ), με παράλληλη χρήση παραδειγμάτων σε τοπικό, περιφερειακό και διεθνές επίπεδο. • Εξέταση και συζήτηση της έννοιας των ικανοτήτων, μέσα από την ανάλυση της σχετικής αρθρογραφίας, με ειδική επικέντρωση στις ικανότητες για την ΕΑΑ. • Παρουσίαση, ανάλυση των βασικών μοντέλων ικανοτήτων για την ΕΑΑ (CST Model, UNECE model, RSP model) και συζήτηση των βασικών τους διαφορών και ομοιοτήτων. 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Ανάλυση των ικανοτήτων για την ΕΑΑ και διασύνδεσή τους με τα μαθησιακά αποτελέσματα και κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό για την ΕΑΑ, μέσα από παραδείγματα και πρακτικές εφαρμογές. • Παρουσίαση διδακτικών τεχνικών για την ΕΑΑ και συζήτησή τους σε σχέση με τις ικανότητες για την ΕΑΑ και το μετασχηματιστικό χαρακτήρα της ΕΑΑ. • Εξέταση και ανάλυση μελετών περίπτωσης από εφαρμογές και διδακτικές προσεγγίσεις ζητημάτων της αειφόρου ανάπτυξης που δομούνται στις ικανότητες για την ΕΑΑ. • Βήματα σχεδιασμού ενός μαθήματος στη βάση της προσέγγισης των ικανοτήτων για την ΕΑΑ Παρουσίαση, συζήτηση και αξιολόγηση μαθημάτων σε διάφορα εκπαιδευτικά περιβάλλοντα και αναδόμησή τους. • Συζήτηση της προσέγγισης της ΕΑΑ στο σύνολο των λειτουργιών ενός οργανισμού (whole institution approach), των χαρακτηριστικών της, και των τρόπων με τους οποίους η ενσωμάτωση αυτής στην εκπαίδευση συμβάλλει στην ανάπτυξη ικανοτήτων για την ΕΑΑ. • Ανάλυση και κριτική θεώρηση παραδειγμάτων της προσέγγισης της ΕΑΑ στο σύνολο των λειτουργιών ενός οργανισμού (whole institution approach) και συζήτηση του πώς οι ικανότητες για ΕΑΑ μπορούν να διευκολύνουν το μετασχηματισμό του οργανισμού στην κατεύθυνση της αειφορίας.
<p>Μέθοδοι Διδασκαλίας</p>	<p>Εξ αποστάσεως. Το μάθημα θα παράσχει το θεωρητικό υπόβαθρο με σύγχρονες και ασύγχρονες μεθόδους επικοινωνίας. Το σύνολο των μαθησιακών δραστηριοτήτων υποστηρίζεται από ηλεκτρονική πλατφόρμα επικοινωνίας και μάθησης.</p> <p>Οι κύριες μαθησιακές δραστηριότητες του SESC503 είναι οι εξής:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Μελέτη υποχρεωτικής βιβλιογραφίας του μαθήματος • Παρουσιάσεις περιεχομένου ή κύριων σημείων ή συγκεκριμένων

	<p>μελετών σε διάφορες μορφές (: power point, παρουσιάσεις με λόγο, υπομνηματισμένες παρουσιάσεις)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Διατύπωση και επίλυση αποριών σε ειδικό forum • Διάλογοι για θέματα έρευνας και ερμηνείας σε δύο ειδικά forum του μαθήματος • Ερωτήσεις, κουίζ, ασκήσεις, κείμενα θέσης κ.ά. αυτοαξιολόγησης. • Εκπόνηση εργασιών του μαθήματος • Συμμετοχή σε τέσσερις τηλεδιασκέψεις
<p>Βιβλιογραφία</p>	<p>Βασική Βιβλιογραφία</p> <p>Στα ελληνικά</p> <p>Φλογαίτη Ε., Λιαράκου Γ. & Γαβριλάκης Κ. (2021). Συμμετοχικές Μέθοδοι διδασκαλίας και μάθησης. Εφαρμογές στην Εκπαίδευση για το Περιβάλλον και την Αειφορία. Εκδ. Πεδίο, Αθήνα.</p> <p>Στα αγγλικά</p> <p>Adomßent, M., Hoffman, T. (2013). The Concept of Competencies in the Context of Education for Sustainable Development. Available online: https://pdfs.semanticscholar.org/9ec3/118c915b2b11fd1017a1691398346f46af45.pdf</p> <p>Mezirow, J. (2000). Learning as Transformation: Critical Perspectives on a Theory in Progress. The Jossey-Bass Higher and Adult Education Series. Available in: https://www.ecolas.eu/eng/wp-content/uploads/2015/10/Mezirow-Transformative-Learning.pdf</p> <p>Morgen A., (2019). Guiding Principles of Transformative Education for Sustainable Development in Local School Organisations Investigating Whole School Approaches through a School Improvement Lens . Doctoral Thesis. Karlstad University Studies. Available in: http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:1368940/FULLTEXT01.pdf</p> <p>Reickmann M (2018). Learning to transform the world: key competencies in education for sustainable development. In Leicht, A. Heiss J. Byun W.J.</p>

	<p>(Eds), Issues and trends in education for sustainable development (pp. 39–59). UNESCO, Paris</p> <p>Reickmann, M. (2011). Developing key competencies for sustainable development. Retrieved from https://www.leuphana.de/fileadmin/user_upload/Forschung/seinrichtungen/infu/files/pdf/vortraege/Rieckmann_Competencies_and_Sustainability.pdf</p> <p>Rodríguez-Aboytes, J.G. and Barth, M. (2020). "Transformative learning in the field of sustainability: a systematic literature review (1999-2019)", <i>International Journal of Sustainability in Higher Education</i>, Vol. 21 No. 5, pp. 993-1013. https://doi.org/10.1108/IJSHE-05-2019-0168</p> <p>RSP. A Rounder Sense of Purpose—Project Website. 2018. Available at: https://www.aroundersenseofpurpose.eu/</p> <p>United Nations Economic Commission for Europe. (2014). <i>Roadmap for Implementing the Global Action Programme on Education for Sustainable Development</i>. Available at: https://sustainabledevelopment.un.org/index.php?page=view&type=400&nr=1674&menu=1515</p> <p>United Nations Economic Commission for Europe. (2013). <i>Learning for the Future: Competences in Education for Sustainable Development</i>. Available at: http://www.unecce.org/fileadmin/DAM/env/esd/ESD_Publications/Competences_Publication.pdf (accessed on 24 October 2013).</p> <p>United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) (2017) <i>Education for sustainable development goals learning objectives</i>. United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization, Paris</p> <p>Vare P., Arro G., de Hamer A., Del Gobbo G., de Vries G., Farioli F., Kadji-Beltran C., Kangur M., Mayer M., Nijdam C., Millican R, Réti M., Zachariou A. (2019). Devising a Competence-Based Training Program for Educators of Sustainable Development: Lessons Learned. <i>Sustainability</i>, 11 (7): 1890. Doi 10.3390/su11071890.</p>
--	---

Vare, P. (2018). A Rounder Sense of Purpose: Developing and Assessing Competences for Educators of Sustainable Development in *Form@re* 18:2. Available at:

<https://oaj.fupress.net/index.php/formare/article/view/3755>

Wals, A., (Ed). (2007). *Social Learning towards a Sustainable World*

Wageningen Academic Publishers. ISBN: 978-90-8686-031-9 Available

at: <https://www.wageningenacademic.com/doi/book/10.3920/978-90-8686-594-9>

Συμπληρωματική βιβλιογραφία

Brundiers, K., Barth, M., Cebrián, G. *et al.* (2021). Key competencies in sustainability in higher education—toward an agreed-upon reference framework. *Sustainability Science* **16**, 13–29. Springer.

<https://doi.org/10.1007/s11625-020-00838-2>

Bürgener, L. and Barth, M. (2018). Sustainability competencies in teacher education: Making teacher education count in everyday school practice. *J. Clean. Prod.* 174, 821–826. Available at:

[Educators_for_a_Sustainable_Future_ENG.pdf](#)

Giuseppe P., Ranieri M.R., Li. Y., Perifanou M., (2019). Interaction, feedback and active learning: where we are and where we want to go.

Formare. vol. 19, n. 3, pp. 1-5, DOI:<http://dx.doi.org/10.13128/form-7696>

<http://www.fupress.net/index.php/formare/index>

Lotz-Sisitka, H., Wals, A., Kronlid, D., and McGarry D. (2015). Transformative, transgressive social learning: rethinking higher education pedagogy in times of systemic global dysfunction. *Current opinion in Environmental Sustainability*. 16: 73-80. Elsevier. Available at:

<https://www.sciencedirect.com/science/article/abs/pii/S1877343515000822>

United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) (2018) *Issues and trends in education for sustainable development*. UNESCO, Paris

	<p>United Nations Economic Commission for Europe (UNECE) (2013). <i>Empowering Educators for a Sustainable Future. Tools for Policy and Practice Workshops on Competences in Education for Sustainable Development.</i> Available at: https://www.unece.org/fileadmin/DAM/env/esd/ESD_Publications/Empowering_</p> <p>Wals, A., (2006). The End of ESD... the beginning of transformative learning. Emphasizing the E in ESD. In <i>Proceedings of the Seminar on Education for Sustainable Development.</i> Cantell, M.. - Helsinki : Finnish Unesco Commission - ISBN 9789524852555 - p. 42 - 59.</p> <p>Ακαδημαϊκά Περιοδικά:</p> <p>Environmental Education Research</p> <p>Applied Environmental Education and Communication</p> <p>Journal of Environmental Education</p> <p>Journal of Sustainability</p>
Αξιολόγηση	<p>Τελική αξιολόγηση 50%</p> <p>Ατομική ενδιάμεση εργασία 25%</p> <p>Ομαδική ενδιάμεση εργασία 25%</p>
Γλώσσα	Ελληνικά και Αγγλικά